

Dosarul nr. 3ra-1227/17

Instanța de fond: Judecătoria Cahul – L. Turculeț

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul – G. Vavrin, R. Petrov, I. Dănăilă,

ÎNCHEIERE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

examinând admisibilitatea recursului, declarat de către Lilia Arteni în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, Primarul și Primăria or. Cahul împotriva Liliei Arteni, Comisei de Licitatie a Consiliului or. Cahul, Consiliului orășenesc Cahul cu privire la declararea nulității absolute a actelor administrative prin care s-a înstrăinat bunul imobil din domeniul public al unității administrativ-teritoriale,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 11 aprilie 2017, prin care s-au admis apelurile declarate de Lilia Arteni și de avocatul Andrei Botnari în interesele Liliei Arteni, s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Cahul din 12 ianuarie 2017,

C O N S T A T Ă :

La 15 iunie 2016 Oficiul teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului or. Cahul, Comisiei de licitație a Consiliului or. Cahul, Consiliului orășenesc Cahul și Liliei Arteni cu privire la anularea dispoziției primarului or. Cahul nr. 322 din 24 aprilie 2003, procesului-verbal nr. 16/5 din 21 aprilie 2003 al Comisiei de licitație funciară și recunoașterea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare din 06 iunie 2003. (f.d.3-5, vol.I)

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că la 15 aprilie 2016 a recepționat sesizarea primarului or. Cahul privind ilegalitatea dispoziției nr.322 din 24 aprilie 2003 „Cu privire la vânzarea-cumpărarea terenului pentru construirea cafenelei pentru copii, realizată prin licitația concurs funciar pe teritoriul mun. Cahul” și a contractului de vânzare-cumpărare prin care s-a înstrăinat bunul imobil din domeniul public al unității administrativ-teritoriale din 06 iunie 2003. În baza

prevederilor art. 67-68 ale Legii nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală a declanșat procedura de control asupra actelor administrative menționate și a constatat, că prin dispoziția nr. 322 din 24 aprilie 2003 ex-primarul mun. Cahul a aprobat procesul-verbal nr. 16/5 din 21 aprilie 2003 al Comisiei de licitație funciară a primăriei mun. Cahul și a vândut Liliesi Arteni terenul cu suprafața de 0,0300 ha la prețul de 18 067 lei, destinat pentru construcția cafenelei pentru copii. Reclamantul menționează că atât dispoziția, procesul-verbal cât și contractul de vânzare-cumpărare sunt ilegale și necesită a fi recunoscute nule, deoarece, terenul vândut este o parte din suprafața terenului din parcul central al orașului Cahul. Potrivit prevederile art. 1, alin. (4) al Legii cu privire la proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale nr. 523 din 16 iulie 1999, parcul central este destinat satisfacerii intereselor generale ale colectivității din unitatea administrativ-teritorială or. Cahul și face parte din domeniul public. Astfel, orice act juridic prin care s-a înstrăinat o parte din suprafața terenului din domeniul public este lovit de nulitate absolută, fapt prevăzut în art. 11, alin. (1), (2) din Legea menționată și art. 8, alin. (1), lit. f) din Legea nr. 981 din 11 mai 2000 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor. Reclamantul consideră că primarul nu a fost în drept să emită dispoziție prin care să aprobe procesul-verbal al comisiei de licitație și să dispună vânzarea terenului public. La încheierea contractului de vânzare-cumpărare a terenului menționat primarul de asemenea a încălcat prevederile Regulamentului privind licitațiile cu strigare și negocierile directe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1056 din 12 noiembrie 1997 despre măsurile de realizare a Legii cu privire la Programul de privatizare pentru anii 1997 -1998. În conformitate cu prevederile art. 18, alin. (2), lit. x) din Legea nr. 123 din 18 martie 2003 cu privire la administrația publică locală pentru înstrăinarea bunurilor imobile proprietate a unităților administrativ-teritoriale este necesară decizia consiliului orașenesc Cahul, care la momentul încheierii contractului de vânzare - cumpărare a terenului din domeniul public lipsea. Reclamantul susține că la 21 aprilie 2016 a sesizat primarul or. Cahul și comisia de licitație a Consiliului orașenesc Cahul despre ilegalitatea dispoziției și a solicitat abrogarea dispoziției, anularea procesului-verbal și anularea contractului de vânzare-cumpărare din 06 iunie 2003. La 27 aprilie 2016 primarul or. Cahul a comunicat în scris despre faptul imposibilității executării sesizării, deoarece, nu este de competența primarului anularea procesului-verbal al comisiei de licitație, acțiune care îi revine însuși comisiei, iar anularea sau recunoașterea nulității absolute a tranzacției de vânzare-cumpărare a bunului imobil în cauză îi revine nemijlocit instanței conform procedurii stabilite de lege.

La 22 martie 2016, 09 august 2016, 20 septembrie 2016 Primăria or. Cahul, Consiliul orașenesc Cahul, Primarul or. Cahul au depus cereri de chemare în

judecată împotriva Liliesi Arteni, intervenient accesoriu Oficiul teritorial Cahul al Cancelariei de Stat cu privire la constatarea nulității absolute a licitației din 21 aprilie 2003, procesului-verbal nr. 16/5 din 21 aprilie 2003 al ședinței comisiei de licitație funciară, a proceselor-verbale nr.48 din 21 aprilie 2003 privind prezentarea-recepționarea la licitare a setului de documente, negocierile directe, stabilirea hotarelor, nulității absolute a dispoziției nr. 322 din 24 aprilie 2003 și a contractului de vânzare-cumpărare din 06 iunie 2003 cu repunerea părților în situația anterioară încheierii contractului de vânzare-cumpărare. (f.d. 28-33,73-78,131-135, vol. II)

În motivarea acțiunii au indicat, că la 06 iunie 2003, între Primăria or. Cahul, în calitate de vânzător și Lilia Arteni, în calitate de cumpărător a fost încheiat un contract de vânzare-cumpărare, prin care vânzătorul a transmis în proprietatea cumpărătorului dreptul de proprietate asupra terenului, cu suprafața de 0,03 ha, amplasat în or. Cahul, str. Lev Tolstoi 1, pe teritoriul parcului central „Grigore Vieru”. La fel a menționat că, prețul bunului imobil cumpărat de Lilia Arteni a constituit suma în mărime de 18 067 lei. Susțin că terenul cu destinație de construcție, la momentul vânzării, făcea parte din domeniul public al or. Cahul, se află pe teritoriul parcului central din or. Cahul, fiind după natura sa un bun de uz public. Consideră reclamații că dispoziția primarului or. Cahul nr. 322 din 24 aprilie 2003 și contractul de vânzare-cumpărare sunt lovite de nulitate absolută, deoarece terenul înstrăinat făcea parte din domeniul public al unității administrativ-teritoriale, iar la momentul înstrăinării bunului imobil a avut loc o încălcare gravă a procedurii de înstrăinare a acestuia.

Prin încheierea Judecătorei Cahul din 20 septembrie 2016 s-au conexas într-un singur proces cauzele civile la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Cahul al Cancelariei de Stat și Primăriei or. Cahul, Consiliului or. Cahul, Primarului or. Cahul. (f.d. 144-145, vol. I)

Prin hotărârea Judecătorei Cahul din 12 ianuarie 2017 s-au admis cererile de chemare în judecată înaintate de Oficiul teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, Primarul și Primăria or. Cahul, s-a constatat nulitatea absolută a licitației din 21 aprilie 2003, a procesului-verbal nr.16/5 din 21 aprilie 2003 al ședinței comisiei de licitație funciare, procesului-verbal nr.48 de prezentare-recepționare a setului de documente din 21 aprilie 2003, procesului - verbal al licitației nule nr.48 din 21 aprilie 2003, procesului - verbal nr. 48 cu privire la negocieri directe din 21 aprilie 2003, procesului - verbal cu privire la stabilirea hotarelor din 24 aprilie 2003, s-a constatat nulitatea absolută a dispoziției primarului or. Cahul nr.322 din 24 aprilie 2003 cu privire la vânzarea-cumpărarea terenului pentru construcția cafenelei pentru copii, s-a constatat nulitatea absolută a contractului de vânzare-cumpărare din 06 iunie 2003 încheiat între Primăria mun. Cahul și Lilia Arteni, prin care s-a înstrăinat terenul cu destinație pentru construcții, amplasat în or. Cahul , str. Lev Tolstoi 1, s-au repus părțile în situația anterioară încheierii contractului de vânzare –cumpărare

și anume restituirea terenului cu destinație pentru construcții nr. cadastral xxxxx cu suprafața de 0,03 ha amplasat în or. Cahul, str. Lev Tolstoi 1 în patrimoniul unității administrativ-teritoriale Cahul și restituirea prețului terenului în sumă de 18 067 lei de la Primăria or. Cahul Lilei Arteni, s-a încasat de la Lilia Arteni în folosul Primăriei or. Cahul suma de 2 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, s-a menținut măsura de asigurare a acțiunii-sechestrului aplicat pe terenul cu destinație pentru construcții, nr. cadastral xxxxx, amplasat în or. Cahul, str. Lev Tolstoi 1 până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.(f.d. 176, 180-189, vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 11 aprilie 2017 a fost admis apelul declarat de Lilia Arteni, s-a casat parțial hotărârea Judecătoria Cahul din 12 ianuarie 2017, în partea încasării cheltuielilor de judecată, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care s-a respins cererea Primăriei or. Cahul cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, s-a anulat măsura de asigurare a acțiunii sechestrului aplicat pe terenul cu destinație pentru construcții, cu nr. cadastral xxxxx, amplasat în or. Cahul, str. Lev Tolstoi, 1, în rest hotărârea instanței de fond s-a menținut. (f.d.246-262, vol.I)

La 20 septembrie 2017 Lilia Arteni a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 11 aprilie 2017, solicitând casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea ca fiind depusă tardiv și lipsită de suport juridic. (f.d. 1-8, vol. II)

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat, că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material. Menționează că concluziile instanțelor ierarhic inferioare au fost bazate pe presupuneri, fapt care afectează grav temeinicia hotărârilor emise. Consideră că normele legale existente la data emiterii actelor contestate nu stabileau foarte clar care este categoria de bunuri ce fac parte din domeniul public or, sintagma „destinate satisfacerii intereselor generale ale colectivității” instituie o regulă generală în acest sens. Menționează că anume administrația publică locală era în drept să stabilească care bunuri fac parte din domeniul public și care din domeniul privat. Indică că prima instanță a admis eronat acțiunea cu expirarea vădită a termenului de adresare în judecată și în lipsa solicitării de repunere în termen, iar instanța de apel nu a corectat această eroare.

La 22 noiembrie 2017 Primarul și Primăria or. Cahul a depus referință, solicitând declararea recursului inadmisibil. (f.d. 20-25, vol. II)

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Cahul a fost pronunțată la 11 aprilie 2017, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la data de 14

iulie 2017, confirmare despre recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsește (f.d.263, vol.I).

În aceste circumstanțe recursul, depus la data de 20 septembrie 2017, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Lilia Arteni este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că Lilia Arteni indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a II - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, al. 2, 3 și 4 CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin.1 CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele 2 și 3 ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. 4 stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. 3 constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. 2, 3 și 4.

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie

să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea lucrurilor pe când în recursul declarat de către Lilia Arteni asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Lilia Arteni și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Lilia Arteni inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 270, 431 alin.2, 433 lit. a), 440 alin.1 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Lilia Arteni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas